

I bemærkningerne til lovforslaget anføres bl. a.:

„Efter den første verdenskrig førte de revolutionære stemninger i mange lande med sig, at en reform af arbejdsforholdene tilstræbtes gennem oprettelse af *bedriftsråd* (således i Tyskland, Østrig og Norge, og forslag i så henseende fremsattes her i Danmark af det første ministerium Stauning). Disse bedriftsråd blev, hvor de indførtes, en skuffelse og medførte i hvert tilfælde ikke en højnelse af produktionen, vel nok fordi de ikke skabte den rette forening af rettigheder og ansvar og derfor ikke formåede at drage medarbejderne ind i virksomhedens interessere.

Under disse forhold fremsatte det radikale venstre den 25. februar 1927 i folketinget et lovforslag om fremme af arbejdernes delagtighed i ejendomsretten til aktieselskaber og visse andre virksomheder. [årbog 1926—27, side 605].

Socialdemokratiets, venstres og retsforbundets ordførere tilsagde velvillig forhandling om forslaget, medens det konservative folkeparti erklærede, at partiet ikke ville deltage i en lovgivning på dette område.

Socialdemokratiets ordfører gav under forhandlingerne en skildring af, hvorfor fagorganisationerne hidtil havde set med skepsis på udbyttedelingstanken, og præciserede partiets principielle ønsker om bedriftsråd.

I den tid, der siden er forløbet, har udbyttedelingstanken atter arbejdet sig frem, og navnlig er flere former for udbyttedeling skudt frem indenfor det praktiske bedriftsliv i USA, hvor et stort antal store bedrifter også har arbejdet intenst for at skabe medejerskab gennem en spredning af selskabernes aktier.

Når udbyttedelingstanken atter vinder frem i adskillige lande, står det sikkert også i forbindelse med, at der nu gennem *samarbejdsudvalgene* (der her i landet er indført overenskomstsmæssig i industrielle virksomheder med over 25 arbejdere) er skabt et forum for forhandling mellem ledelse og medarbejdere om den fælles interesse i fremme af produktionen. Forsåvidt kan det siges, at udbyttedelingstanken er en videre udbygning af den til grund for samarbejdsudvalgene liggende idé.

I denne forbindelse er det af særlig interesse, at en stor dansk industrivirksomhed, maskinfabrikken „Atlas“ i 1950 som et forsøg har gennemført et udbyttedelingssystem, en såkaldt *bonusordning*. . . .

Da det radikale venstre nærer den opfattelse, at en væsentlig øget velstand for de brede befolkningslag alene er mulig gennem en stærkt øget produktion, og tillige mener, at denne øgede produktion vil være afhængig af det nøjest mulige samarbejde og interessefællesskab mellem alle produktionsfaktorer, har partiet besluttet at fremsætte nærværende lovforslag med det formål at søge et sådant samarbejde fremmet.“